

ἐπιφανεστάτων τῆς Ἑλλάδος πανηγύρεων, ἦτοι τῶν Πυθίων, ἀνεγνώρισαν αὐτὸν ὡς πρόμαχον τοῦ μεγίστου τῆς Ἑλλάδος ἱεροῦ καὶ τιμωρὸν τῆς ἱεροσυλίας ἧς ἦσαν συνυπεύθυνοι· ὑπέκλυψαν δὲ εἰς ταῦτα πάντα χωρὶς καὶ νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς προδότηως εὐμενοῦς πρὸς αὐτοὺς διαθέσεως τοῦ Φιλίππου, ἵνα, ἂν ὄχι ἄλλο, ἀνακουφίσωσι τοῦλάχιστον τὰς συμφορὰς τῶν συμμάχων των Φωκῶων.

Δὲν θέλομεν ἐνδιατρίψαι περὶ τὰ ἐφεξῆς γεγονότα, μέχρι τῆς ἐν Χαιρωνεῖα μάχης καὶ τῆς ἐν Κορίνθῳ συνόδου, καθ' ἣν ὁ Φίλιππος ἐπέτυχε, τῷ 337, τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον πρὸ τοσούτου χρόνου ἐπέδωκε, τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀναγορευθῆ στρατηγὸς αὐτοκράτωρ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατείαν. Ἡ λεπτομερὴς τῶν γεγονότων τούτων ἔκθεσις οὐδὲν ἄλλο ἤθελεν εἶναι ἢ ἀπλῆ ἐπανάληψις τῶν περιπετειῶν τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου παρεστήσαμεν εἰς τὸν ἀναγνώστην. Τῷ ὄντι, ἐὰν ἐπεχειροῦμεν νὰ ἀκριβολογήσωμεν περὶ τῶν συμβάντων τῆς ἐπελθούσης ἐννεατίας, τὰ ὁποῖα ἐν κεφαλαίῳ ἱστορήθησαν ἤδη περὶ τὰ τέλη τοῦ προηγουμένου βιβλίου, ἠθέλομεν εὔρει παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τὸν αὐτὸν πόθον τοῦ νὰ καθαιρέσωσι τὸ ἀξίωμα τοῦ Φιλίππου, τὴν αὐτὴν ἀδράνειαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πόθου τούτου καὶ τὴν αὐτὴν ἐπὶ τέλους ἀποτυχίαν, παρὰ δὲ τῷ Φιλίππῳ τὴν αὐτὴν ἐπιμονὴν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν αὐτὴν ἐπιτηδειότητα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ τὴν αὐτὴν ἐπὶ τέλους ἐπιτυχίαν. Διότι ἡ τύχη τῆς ἐνταῦθα Ἑλλάδος εἶχεν ἀποφασισθῆ ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Φίλιππος ἐπάτησε κατὰ πρῶτον τὸν πόδα του ἐντὸς αὐτῆς. Πάντα τὰ μετέπειτα μέχρι τῆς ἐν Χαιρωνεῖα μάχης καὶ τῆς ἐν Κορίνθῳ συνόδου ἦσαν ἀναπόδραστα τοῦ πρώτου ἐκείνου γεγονότος ἀποτελέσματα. Ἡ δὲ λεπτομερὴς αὐτῶν ἀφήγησις ἤθελε προξενήσει εἰς μὲν τοὺς ἐλπίζοντας ἔτι τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνισμοῦ λύπην μόνον διὰ τὰ ἀλλεπάλληλα αὐτοῦ ἀτυχήματα, εἰς δὲ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν ἀφευκτον τοῦ Φιλίππου θριαμβὸν κόρον μόνον διὰ τὰ ἀλλεπάλληλα αὐτοῦ εὐτυχήματα. Ὅθεν σπεύσωμεν νὰ ἱστορήσωμεν μᾶλλον τὰ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου, ἵνα μὴ ἀναβάλωμεν πλείοτερον νὰ μεταβιβάσωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ νέον μέγα θέατρον εἰς ὃ ἐκλήθη νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἑλληνικὴ ἐθνότης ὑπὸ ἡγεμόνα ἔτι δαιμονιώτερον τοῦ Φιλίππου. Ὁ βασιλεὺς οὗτος, ἐπανελθὼν ἀπὸ Κορίνθου τῷ 337 εἰς τὰ ἴδια, ἐπεχείρησε τοσαύτας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατείας παρασκευάς, ὥστε ἐντελῶς ἐξήντησε τὸ χρηματικὸν αὐτοῦ ἀποταμίευμα, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ ἐν ταῦτῳ κατεπολέμησε καὶ Πλευρίαν τὸν βασιλεῖα τῶν Ἰλλυριῶν. Ἐπειτα, ἐν ἔαρι τοῦ 336, προεξέπεμψεν εἰς Ἀσίαν μοῖραν τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ ὑπὸ στρατηγούς τὸν Παρμενίωνα καὶ τὸν Ἀττάλον, ἵνα ἀρχίσωσιν ἀμέσως τὰς ἐχθροπραξίας, μέχρις οὗ ἐπέλθῃ αὐτὸς καὶ ἀναλάβῃ τὴν ὑπερτάτην τοῦ ἐπιχειρήματος ἡγεμονίαν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο πεπρωμένον νὰ ἐκτελέσῃ τὸ μέγα ἐκεῖνο βούλευμα. Ὁ Φίλιππος εἶχε κρασιν δξυτάτην, ὧν σφόδρα ἐπιρροπῆς εἰς πάσας τὰς σωματικὰς ἀπολαύσεις, μάλιστα δὲ πρὸς ἔρωτας ἐκδοτος. Ὅθεν ἐκτὸς τῆς Ὀλυμπιάδος εἶχε λάβει ἀλληλοδιαδόχως πολλὰς ἄλλας συζύγους, ὧν ἡ τελευταία, Κλεοπάτρα, ἡ τοῦ προμνημονευθέντος στρατηγοῦ Ἀττάλου ἀνεψιά, κατέπεισεν αὐτὸν νὰ ἀποπέμψῃ τὴν Ὀλυμπιάδα, ἥτις ὄχι μόνον, ὡς προείπομεν, ἦτο δύστροπος τὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ συγχρόνως κατηγορεῖτο, δικαίως ἢ ἀδίκως, ἐπὶ ἀπιστίᾳ πρὸς αὐτόν. Καὶ ἡ μὲν Ὀλυμπιάς ἀπῆλθεν εἰς Ἡπειρον παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, μεταξὺ δὲ τῶν ὀπαδῶν τῶν δύο βασιλίδων προέκλυψαν ἐριδες δειναί, τὰς ὁποίας ὑπέθαλπεν ἡ ὀργὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἕνεκα τῆς γενομένης πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ ὕβρεως. Ὅπόσον φοβερὰ ἦσαν τὰ ἀνακινήθέντα τότε εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Φιλίππου πάθη, ἀπεδείχθη ἐπὶ τοῦ συμ-